

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ára:
 egész évre - - - - - 10 K
 fél évre - - - - - 5 „
 Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
KARDOS MIKSA.

Laptulajdonos:
Az Ujvidéki nemzeti munkapárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Thököly I.-u. 5. I. e. hová a lap szellemi és anyagi ügyeire való mindenemű megkeresés intézendő.

Telefon 137. szám.

Szociális feladatok.

A modern, Darwin tanain felépült természettudományi világnézet arra tanított bennünket, hogy minden élőlény legfőbb életcélja a saját lényének és fajának tökéletesítése. Azok, akik az emberiséget egy lépéssel közelebb hozták a tökéletesüléshez és ezáltal bizonyos erkölcsi és anyagi jóléthez, az emberiség legnagyobb jóltevői. Míg a múlt századokban egyes nagy előnyöket élvező osztályok érdekében világháborúk támadtak, míg azelőtt a vallási kérdések képesek voltak megmozgatni egész világrészek millióit oly kérdésekkért, amelyeket ma a művelt világ minden ember saját belső ügyének ismer el, emberek millióit hozták áldozatul a csatatérekre és míg még nem régen is a nemzetiségi ellentétek óriási háborukat voltak képesek felidézni, ma már ugy a kiváltságos osztályok, mint a nagy vallási és nemzetiségi kérdések félve huzódnak meg azok előtt az eszmék előtt, amelyek az egész emberiség boldogulását, előrehaladását, szellemi és anyagi fejlődését biztosítják.

Az évszázadok szította ellentétek és előítéletek csak a kultura áldásos tevékenységének hatása alatt simulhatnak el, így érthető, hogy az a nagy mozgalom, amely az ellentétek elsimítására törekszik, csak lépésről lépésre hódíthatja meg a vezető elemeket, ami annál nehezebben megy, mert ma a gazdasági kérdések előtérbe nyomulása által még kiméletlenebbül gyakorol nyomást az erős a gyengére.

Amint a nagy világpolitikában, úgy az egyes államok beléletében is, de még sokkal élesebben nyilvánulnak meg a nagy ellentétek. Az állam feladata lesz ezeket az ellentéteket kiegyenlíteni, az ellentétes érdekeket összhangba hozni és ezáltal polgárainak békéjét és fejlődését biztosítani.

Ma már mindazok, kiknek érdekei közegek, akiknek gondolkodása rokon, szervezetekbe tömörülnek és amit az egyén keresztül nem vihet, az erősebb

szervezet iparkodik érvényesíteni. E szervezetek közötti ellentétek kiegyenlítése ma az állam legfőbb feladata. Az államnak nem szabad tűrnie, hogy az erősebb a gyengébbet teljesen letiporja, nem szabad engednie, hogy egyes osztályok a másik rovására gazdagodjanak és meg nem engedett előnyökhöz jussanak és amint gondoskodik arról, hogy a munkaadók munkásokhoz juthassanak, gondoskodnia kell arról is, hogy a munkaadók a munkabéreket ne nyomják le annyira, hogy ebből a munkás megélhetése veszélyeztetve legyen.

Az állam feladata, hogy a gyengébbeket védje az erősebb ellen, gondoskodnia kell arról, hogy mindazok a polgárai, kik vagyon nélkül lévén, munkájukkal keresik meg kenyerüket, munkát kapjanak, ha e munkában megbetegednek, orvost és gyógyszerert, ha időlegesen munkaképtelenek lesznek, segélyt, ha teljesen munkaképtelenek vagy rokkantak lesznek vagy megöregednek, ellátást és munkanélküliség esetén segélyt vagy közmunkát kapjanak.

Az államnak ez a feladata a legmodernebb evolucionális erkölestárból fakad, amely szerint modern államban sekinek sem szabad éheznie és senkinek sem szabad szenvedésében és betegségeiben segély nélkül maradnia.

Ez az evolucionális felfogás teremtette meg a modern államok nagyszabású szociálpolitikáját.

Hazánkban a szociálpolitikai törvényhozás még gyermekkorát éli, a meddő közjogi harcok hazánkat sok évtizeddel visszavetették fejlődésében, így érthető, hogy e téren még igen keveset tettünk.

A szociális kérdéseket éppen a művelt társadalomnak kell aktuálisá tennie. Az aktuális szociális kérdések napirendre tűzését az ország veszélye és nagy kára nélkül tovább halogatni nem lehet.

Ez aktuális kérdések a következők: a szegényügy rendezése, a munkások, ipari, kereskedelmi, gazdasági alkalmazottak és cselédek betegség, baleset,

rokkantság elleni biztosítása, az aggkori biztosítás és a munkanélküliség elleni biztosítás.

E problémák igaz megoldását várjuk mi a kormánytól s amennyiben a városi politikában lehet, várjuk a mi törvényhatóságunktól is.

Dr. Spitzer I.

A határszéli kereskedő hivatása.*)

I.

Tisztelt Uraim!

Kiváló megtiszteltetésnek érzem, hogy az ujvidéki kereskedők meghívtak egy felolvasás megtartására. Néhány aktuális kereskedelmi kérdéssel kívánok foglalkozni, olyanokkal, amelyeknek mindenütt nagy fontossága van, de különös jelentősége van itt, az ország déli határan.

Közel ezer éven át legtöbbször ide gyülekeztek a magyar hadak, amikor ellenséges támadás fenyegette az országot, vagy amikor történelmi hivatásának büszke érzetétől dagadó kebelrel indultak kelet népei közé a dicső magyar lobogóval. Ezekben a százados harcokban a magyarok és szerbek majdnem mindig szoros fegyverbarátságot tartottak. Sajnos megtörtént néha, hogy ezt hol itt, hol odaát elfeledték, így nemrég a 70-es években, amikor a két nemzet között feszült hangulat uralkodott. Akkor néhai emlékü Türr István így szólt néhány belgrádi politikushoz: „Mutasd nekem Szerbiában egy talpalatny földet, amelyet nem áztatott a törökök ellen vállvetve harcoló szerb és magyar vitézek vére. Ha ezek a vitézek látnák a mai szerb-magyar torzsalkodást, buzogánnyal szétütnének feledékeny utódaik között“. Így szólott Türr István, — a vitéz magyar tábornok, — és ez az intelme nem volt phrazis, nem volt pusztán egy történelmi ténynek a konstatalása, — de egy okos, egészséges és követendő politika alapjának böles megjelölése!

Azokban a harcokban kiváló feladat jutott a határszéli magyar és szerb vitézeknek. Ok állottak rendesen az ellenség első támadását és ok voltak az uttörők, akik az akadályokat elhárították a derékhad utjából.

Mostanában nem fenyegették hazánkat se török, se tatár és így ellenség hiányában rettenthetetlen bátorsággal és elzántsággal védjük országunk határait — a szerbiai élő állatok ellen. Közben pedig ősi szokásunkhoz híven, idebenn az ország határain belül folytattunk ádáz harcot, — bösz csafakiáltásokkal, gyűlölettel törtéve egymás ellen agrárius és kereskedő.

*) Irtta és az Ujvidéki Llyod közgyűlésen felolvasta dr. Schreier Jenő tb. szerb konzul.

Megjelent az írógéptechnika királya a látható írású

— Olcsóbb bármely írógépnél. —

ROYAL STANDARD IRÓGÉP

Könnyű kezelhetősége, tartós szerkezete, nagy átütő képessége páratlan. Oldalszorítók nélkül vezet a legkisebb és vastagabb papirost is.

Ujvidéki képviselő: Mártonfi István ur Erzsébet szálló. — Városunkban is számos helyen bevezetve.

Ára 550 Korona.

Telefon: 36—96

KOVÁCS A. és Tsa. Budapest V., Nádor-u. 26.

De most nem erről akarok szólni. A belviszály kissé elült, a hősiesség elszántság letört. Ezrivel jön át a határon a szerb ökor és sertés, és agrárius urak nagy bánatára. De ezek az állatok immár nem veszélyesek reánk nézve. Leölve kerülnek hozzánk, az ökrök fejről le vannak fejtve a öklelő szarvak, lábairól a rugó paták! Ez a kérdés ma már nem aktuális és a közgazdasági tényezők figyelem és törekvése most már zavartalanul irányulhat oda arra, hogy az elért eredményekből a tapasztalatokat és consequentiákat levonják — Hódító hadjáratra kell ma is indulni, de ezt a hadjáratot a magyar kereskedőknek és iparosoknak kell vezetniük. Törtésenek a magyar kereskedők és iparosok a kelet felé, hogy ott nem harci riadóval, de *békés versennyel* piacokat hódítsanak, Szerbia, Bolgárország, Albánia, Macedonia népeit magyar gyártmányok megvásárlására indítsák. Hordozzák körül a magyar kereskedők védjegyeit a Balkán ormain és völgyeiben, hogy dinárokat, piastereket és medzsidieket hozzanak haza a magyar kereskedők, a magyar gyárosok, a munkások becsületese áruiért. És ebben a hódító hadjáratban, amelyet Szerbiában, Albániában, Macedoniában akarunk folytatni, — ismét uttörő szerep jut a határszéli kereskedőknek. Ők ismerik legjobban a meghódítandó piac gazdasági viszonyait, lakosságának izlését, igényeit és fizetőképességét. Ők vannak leginkább hivatva arra, hogy ebben az üzleti campagne-ban a közvetítők legyenek, hogy az egyes vevők gyenge és erős oldalait, sajátos izlését és fizetőképességét kipuhatólják és a magyar árut csak oda engedjék szállítani, ahol megkapjuk érte az ellenértéket. Fontos feladat ez, amelyet lelkiismeretesen kell teljesíteni. Exportálni igen könnyű dolog, mert a magyar gyártmányt szívesen veszi a legtávolibb külföldi kereskedő, — ha nem kellene érte fizetni. Az export azonban csak akkor kezd öröndetes eredmény lenni, amikor a gyártmányokért cserébe nem értéktelen váltókat, hanem készpénzt, vagy jó csereárut kapunk.

(Folyt. köv.)

Törvényhatósági közgyűlés.

III.

A múlt pénteken d. u. 4 órákor tartott folytatásos ülés *Matkovits Béla* főispán, majd utóbb a polgármester elnöklété mellett a bizottsági tagoknak rendkívül lanyha érdeklődése mellett ment végbe; alig voltak egynéhányan. Az előterjesztett javaslatok is jofórman vita nélkül fogadtattak el. Elfogadtatták a kocsit burkolatát segélyező keramikák költségeinek fedezése tárgyában előterjesztett javaslat, továbbá a Pirosi-utca gyalogjárók költségei ügyében kiküldött bizottság jelentése. A város kezelése alatt álló pénzek gyümölcsöztető elhelyezése céljából kijelöltettek az Ujvidéki takarékpénztár, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ujvidéki fiókja, a központi hitelintézet, az Első Magyar Előlegezési Egylet, az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár, a szerb önszegélyző szövetezet, a szerb takarékpénztár, az ujvidéki hitelszövetkezet, a Népbank. Az övodabizottságba pótlólag *dr. Stefanovits Zsárkó* választottat be. Igen üdvös kulturális intézkedést tárgyalt ezután a közgyűlés, amely csupán *dr. Königstädler Ottó* ellenvetésével találkozott. Az Országos Közművelődési Tanács ugyanis a művelődés terjesztése céljából vasárnaponként füzeteket adna ki, amelyek az elemi iskola felső osztályaiban, a gazdasági iskolában és a tanonciskolában volnának kiosztandók. A tanács javaslata, amelynek

értelmében a füzetekből 200 darabot rendel meg a város 347 korona értékben, impozáns többséggel fogadtattatott el. *Milkov Milosné* nyugdíja 366 korona 60 fillérben, a szolgálatképtelenné lett *Pusibrk Vazul* lovasrendőr nyugdíja 410 koronában állapítottatott meg. Elutasította a közgyűlés a gör. kel. szerb tanítók kérését kertiltetmény megszavazására vonatkozólag, majd helyt adott az aszfalttársaság kérésének a tanács javaslata értelmében. *Gyenisze Károlynak* az államszámviteltani vizsga letételére félévi halasztás engedélyeztetett, a Danubius evezős társulatnak a kért 600 korona segély megadottatott, *Friedmann Mór* állatorvosnak pedig a városi állatok gyógykezelése és helyettesítése címén 600 korona jutalom utalványoztatott. Kiegészítette a közgyűlés *Haller József* nyugdíját, *Forster Géza* városi tanácsnoknak pedig megengedte, hogy pénzügyi igazgatósági tagságot vállaljon el. *Bornemisza Aladár* kérése a tisztviselőtelepen létesítendő csatorna ügyében a csatornázási bizottságnak adatott ki, *Mayer Józsefnek* pedig az ártézi fürdő telepen ásványvíz forgalomba hozatala céljából a kért gazdasági épület engedélyeztetett. A közgyűlés végül még több szabadságot és a községi kötelekbe leendő felvételre szóló kérényt intézett el, amire elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére *Grossinger János*, *dr. Kubinyi Károly* és *dr. Königstädler Ottó* tvbz. tagokat kérésén, az ülést 5 órákor bezárta.

HIREK.

Közgyűlés. A temerini „Olvasó egylet” mult vasárnap tartotta ezévi közgyűlését, amelyen nagy lelkesedéssel ismét főispánunkat, *Matkovits Bélát* választotta meg elnökének.

Előléptetés. *Dr. Franz József*, az ujvidéki járásbíróóság büntető osztályának vezetőjét az igazságügyminiszter a szegedi táblához osztotta be tanácsjegyzői minőségben.

Ipartestületi közgyűlés. Vasárnap tartotta az ujvidéki ipartestület évi rendes közgyűlését, a tagok nagy részvételével. A tárgysorozat letárgyalása után a tisztújítás következett. Egyhangy lelkesedéssel választották meg elnöké az ujvidéki iparosvilág elitjének szeme-fényét *Witz Ferencet*, az eddigi elnököt, kinek munkáskeze, s szakavatott vezetése mellett virágozott fel ez a testület. Alelnökké szintén két kiváló iparos választottatott meg: *Pekló Béla* és *Maletics Luka* személyében. *Witz Ferenc* elnök 100 kor. adományozott a zászlóalap javára. *Pekló Béla* pedig 200 k.-ás alapítványt tett magát önállósítani akaró tehetséges iparossegéd számára, aki azonban, ha később módjában lesz, az összeget visszafizetni tartozik.

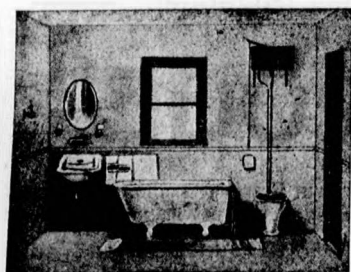
Kereskedőink és iparosaink figyelmébe. Lapunk híven programjához, melynek egyik legsarkalatosabb pontja a kereskedelmi és ipari érdekek védelme, az e téren felmerült fontosabb eszmék propagálása stb., megszerezte olvasói számára azt a nagy koncepciójú

felolvasást, melyet nemrégiben tartott *dr. Schreier Jenő* szerb konzul. Megszereztük azért, hogy a határszéli kereskedőnek ez a tizparancsolata azok tulajdonává is válhasson, akik az előadáson jelen nem lehettek. A kitűnő felolvasást többszöri folytatásban — lehetőleg egymásután — bocsátjuk közre.

A közuti villamos vasut építési kirendeltése az öt ért alaptalan támadás ügyében az alábbi sorok közzétételére kérte fel szerkesztőségünket. *„Határör”* folyó hó 5 diki számában: *„Astrómlapot az utcákon* című közleményében oly dolgokkal vádolja a villamos társaságot, amelyek minden alapot nélkülöznek. Első sorban az építés nem két éve, hanem tavaly, azaz 1910. évi október hónapban kezdődött és akkor is a város külső részén, úgy hogy a város közönsége tulajdonképpen csak akkor vett tudomást (a Határör szerkesztése is) az építésről, amidőn a téli munkaszünet után március második felében a II. Rákóczi Ferenc-utcaiban a villamos építését újból megkezdették. Hogy sohasem lesz kész, arra nem érdemes válaszolni, mert a *„Határör”* nek halvány sejtelve sincs, hogy hogyan kell vasutat építeni, hogy a miniszteri építési engedély kiadása előtt nem lehet építeni, és hogy meg van állapítva az engedélyokiratham az építés ideje, amely alatt a vasutat be kell fejezni. Az 1910. évi november hó 28-áról kelteztet építési engedély folyó évi január havában érkezett le, tehát rá érnék a jövő januárig a vasut befejezésével, de hogy a *„Határör”* annyi ideig ne türelmetlenkedjék, még a folyó év nyarán át lesz adva a vasut rendeltetésének, a forgalomnak. Ami azt illeti, hogy az egyes utcák hetekig le vannak zárva, az egész várost felszakítottuk, stb. és nem szakaszkokban dolgozunk, az egyszerűen nem igaz. Lezárva csak a Rákóczi Ferenc-utca volt más — fél napig, és akkor sem a villamos vasut miatt, hanem azért, mert az épülő Schwartz-féle házhoz és a villamos vasúthoz egy időben kellett az építési anyagokat szállítani, ami az automobil és kocsiközlekedést lehetetlenné tette, és az utca elzárását vonta maga után. *„A kereskedők érdekét is szem előtt tartjuk*, amennyiben meg tettük mindent, és meg van adva a lehetőség, hogy a vevőközönség minden üzlethez hozzáférhessen, azonban minden egyes boltajtóhoz átjárót csak nem lehet csinálni, amint azt egyik kereskedő kívánta!?” Hogy a villamos társaság jobban a szíven hordja a város közönségének érdekét, mint a „Határör”, azzal nyerte legjobb bizonyítékát, hogy a villamos társaság az évi 15,000 korona hozzájárulással lehetővé tette azt, hogy az állandó közuti Dunahid megépüljön és nem várta be azt, hogy a *„Határör”* a hid megépítéséhez hiányzó 300—400 ezer koronát a városnak felajánlja. Felkérem ezek után Ujvidék város nagyérdemű közönségét, (de nem a *„Határör”*), hogy szíveskedjék válaszomat tudomásul venni, amennyiben azt hiszem, jobb lenne, ha nevezett lap oly dolgokkal törődne, amelyek hozzá sokkal közelebb állnak, mint a villamos vasut.

Schöffner József, s. k. építés vezető mérnök.

A „Matica” ünnepélye. Szerbjeinknek ma vasárnap nagy ünnepe lesz, abból az alkalmából, hogy egy nagy írójuk, *Obradovits Doszitej* halálának most van százéves fordulója. Délelőtt 11 órákor ünnepi ülés tartatik a „Matica” dísztermében, amely alkalommal az ünnepi beszédet *Osztoits Tijahér* gkel. szerb főgimn. tanár mondja. Délután a Récei vígadóban a szerb iskolák ünnepelnek, ezen

Fischer Testvérek, Ujvidék.

Műszaki és villamosági vállalat, II. Rákóczi Ferenc-ut 57. — TELEFON 244.

Villanyvilágítás, erőátvitel, légszesz- és acetylenvilágítás, központi fűtés, ventiláció, vízvezeték, csatornázás, kulfúrás és hygienikus berendezések. — **Tervek és költségvetések díjtalanul**

Nagy raktár: csillárok, acetylin, légszesz, vízvezeték, carbit és villamosági cikkekben. Minden e szakmába vágó cikkek raktáron tartatnak, javítások jutányosan eszközöltetnek.

az ünnepségen *Zsivajnovits János*, a kiváló író lesz az ünnepi szónok.

Az „Ujvidéki Dalárda“ ünnepélye. Az „Ujvidéki Dalárda“ nagyban készül arra a zászlóujáavatási ünnepségre, amelyet a pünkösdi ünnepek alatt fog megtartani. Az egyesület bírja *Matkovits Béláné* Ó Méltósága igéretét, hogy a zászlóanyai tisztséget elfogja vállalni.

Uj „D. M. K. E.“ könyvtár. A „Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egylet“ ujvidéki osztálya, amelynek közbenjárására csak legutóbb kapott Tiszakálmánfalva község könyvtárt és amely kulturális missiót teljesítő az összes környékbeli és helybeli iskolákba ifjúsági lapokat járat, továbbá szervezte városunkban az analfabéta tanfolyamot, felterjesztést intézett az illetékes tényezőkhöz, hogy a helybeli önkéntes tűzoltóegyletben is állítsassék fel népkönyvtár. A felterjesztésnek rövid időn belül meglesz a kedvező eredménye.

Ismeretterjesztő előadás. A „Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egylet“ helybeli osztályának titkára ma vasárnap *Prodban*, hétfőn pedig *Cameralmoravicán* tart előadást.

Érdekes. Felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk mai számában foglalt idb. Heckscher Samuel sorsolási értesítőjére. Ez a hamburgi bankház a nyeresémények gyors és pontos kifizetésénél oly kiváló hirre tett szert, hogy mai hirdetésünket mindenkinek a legmelegebb figyelmébe ajánljuk.

A kis Robinson. A Nick Carter-féle regények szédítő hatása alatt merész gondolat villant meg *Toskanovits Dusan* nyomdászinas agyában. Gondolt egyet és az ólomlevéget egy kis időre ott akarta hagyni. Alig volt néhány fillér a zsebében, de azért már a tengerpart felé lejtett *Boskovitz Manó* nevű barátjával együtt. A kis Robinson azonban nem messze folytathatta útját. A zimonyi rendőrség elfogta és visszazárlított őke a Gutenberg tanára. Most a garmond és cicero szedőszék-reny mellett szöheti álmát a további utazásról, amelyre azonban a történetek után aligha fog vállalkozni.

Az Apolló-színház. Mozgófényképszínházunk a korról igazán halad. A legújabb műsorban szerepel Péter szerb királynak római látogatása hű felvételekben. A műsor többi része is mutatja, hogy az igazgatóság a közönség szórakoztatására minden tekintetben törekszik. Az előadások érdekességét növeli az a körülmény, hogy naponta katonazené játszik Hétfőn és kedden bemutatásra kerül „Az erkölcselen város“ című szenzációs dráma.

Lopás. Csütörtökön este az egyik helybeli örömházban kellemetlen meglepetés ért egy oda betért úri egyént. Valamelyik nimfa elemelte 300 koronával bélelt pénztárcáját. A kárvallott feljelentése alapján a rendőrség a tolvaj leányt letartóztatta és további eljárás céljából a helybeli ügyészség fogházába szállította, ahol most elmélkedhetik arról, hogy a máséhoz nem szabad nyulni.

Osuló városunkban. *Krón Károlynál* kellett volna *Villett Vilmos* építómesternek valamiféle számlát beváltani. Ezt közben megnesztele K. B. és mint Villett Vilmos megbízottja jelent meg Krón Károlynál, hogy az összeget felvegye. Minthogy a munka még nem volt teljesen készen, Krón Károly nem volt hajlandó a teljes összeget kifizetni, hanem K. B.-nek jóhiszeműleg adott 150 koronát előleg fejében. K. B.-nek nem kellett több. A lopott pénzzel meglepett és most a rendőrségnek

lesz feladata, hogy hollétet kinyomozva minél előbb előállítsa.

Aki 4 évig egyfolytában aludt. Az egész város józúzen kacag az ujvidéki Ripp esetén, aki épen 4 évig aludt, s most hogy felébredt, hallja, hogy Ringhofer Lajost az ujvidéki törvényszéknek 4 év előtt volt elnökét, kit akkor a budapesti táblához helyeztek, most Szegedre helyezték táblai tanácselnöknek. Kitérőlvén Ripp az álmot szeméből, megírja egy helybeli lapban az ujdonságot, sőt ki is jelenti, hogy a 4 év előtt távozott elnök most mekkora vesztességet jelent egy a törvényszékre, mint Ujvidék társadalmára nézve, bár koncedálja, hogy ez a „váratlan“ kinevezése az elnöknek a társadalom körében öszinte örömet kelthet. Vajjon annak az újságnak Ripp riporterén kívül egyetlen embere sincs, aki a törvényszék jelenlegi kiváló elnökéről 4 év alatt egyszer is hallott volna? — Bizonyos, hogyha az újságírás művészete valaha egyetemi katedrát kap, a vicclapok szerkesztésének ezt a klasszikus esetét nem hagyják figyelmen kívül. De hagyjuk a vén Rippet. Jobb ha újra elalszik, akkor legalább nem tesz kárt önmagában. „Aludjék békében“.

Felvétel a katonai iskolákban. A m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika-Akadémiában az 1911./12. tanév kezdetén betöltendő államköltséges (teljesen díjmentesen vagy féldíjmentesen), továbbá alapítványos és fizetési helyekre vonatkozó „Pályázati Hirdetmény“ a honvédelmi miniszterium irtól megérkezett és az a városi tanács katonaiügyi osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthető. A pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a „Tájékoztató a m. kir. honvéd főreáliskolába való felvétellel pályázók részére“ és a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való felvétellel pályázók részére“ című füzetekből, amelyek az illető intézet parancsnokságánál díjtalanul kaphatók.

Érsekünk, mint Zenta diszpolgára. Zenta városa *Gözon István* belvárosi plébános indítványára március hó 24. én tartott ülésén *dr. Csernoch János* kalocsai érsek Ó Nagyméltóságát nagy lelkesedéssel, vallás és pártkülönbség nélkül diszpolgárává választotta és erről őt táviratilag értesítette. Egyben határozatba ment, hogy az installációs ünnepségeken tiszta küldöttség fogja a várost képviselni, amely alkalommal egyttal az érseknek diszpolgárra történt megválasztásáról szóló oklevél is át fog adatni.

Munkásotthon Csurogon. A „Dél-magyarországi Magyar Közművelődési Egylet“ ujvidéki osztálya, amely hivatásának magaslatán állva, nem zajosan, de annál nagyobb eredménnyel munkálkodik és így joggal számíthat hazafiasan érző közönségünk támogatására, egy újabb sikeréről adhat számot. A csurogi szegény magyarság felségélyezésére ugyanis határozatba vette, hogy Csurogon munkás-házak létesítése ügyében megteszi a kellő lépéseket. Nemes fáradozásának meg is van az várt eredménye, amennyiben az osztály közbenjárására Csurog község képviselőtestülete legutóbb tartott ülésén a munkás-házak építését határozatba vette.

A Balos-féle zeneiskola a f. évben három hangversenyt rendez. Az első hangverseny husvétvasárnapján délután 5 órakor lesz az Erzsébet szálló dísztermében. Belépti jegy ára: mind a 3 hangversenyre 2 k. személyenként, deákjegy 1 kor. Tekintve azt, hogy ezek a hangversenyek a múlt évben is sikert arattak, reméljük, hogy a m. t. közönség ezidén is

támogatással biztosítja a sikert. Jegyek kaphatók a zeneiskolában, Duna u. 17. sz.

Könyvelés. Rangl Endre, a Brüll-féle kendergyár főkönyvelője f. é. május hó 1-én egy könyvelési tanfolyamot nyit, mely tanfolyamra az érdeklődők figyelmét felhívjuk. A tanfolyamon részt vehet nemre és korra való tekintet nélkül mindenki, aki a könyvelést elsajátítani óhajtja. Értekezni lehet Zrínyi Ilona-utca 48. szám alatt.

A vetések állása városunk határában. A vetések mult heti állására vonatkozólag városunkra nézve a szakközlönyben a következő jelentést olvassuk: A buzavetések áttelelése kielégítő volt és megállapítható, hogy az egérzés elenyésző kevés. Ellenben a hűvös tavaszi időjárás a buzavetések fejlődését megakasztotta, úgy hogy ezen most arányilag visszamaradtak és gyengék. Sürgősen melegebb és esővel váltakozó időre van szükség, hogy a vetések fejlődhessenek. A zabvetés be van fejezve és ennek is a jelenleginél jobb időjárásra van szüksége. A néhány nap óta beállott jobb időjárás után most már a termés a legjobb reménnyel kecsegtet.

Balos zeneiskolájában Ujvidéken diplomált tanárok modern zenepedagógiai alapon tanítják a zeneművészetet, haei 10 kor. taníj mellett. A zeneiskola előkészít főiskolai zeneiskolák vizsgáira.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Az „Ujvidéki Közlöny“ 1909. február 7-i számában megjelent közlemény tárgyában kinyilatkoztatom, hogy Apró György urat nem volt szándékom megsérteni, cikkem sértő szavait rá nem vonatkoztattam, tőle ezuttal is bocsánatot kérek és sajnálatomnak adok kifejezést amiatt, hogy neki sérelmet okoztam.

Ujvidéken, 1911. április 6-án.

Csernyei Mór.

*) Az e közleményben foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy március hó 10-én *Althirth Frigyes fia* cég alatt már 66 év óta fennálló divatárkereskedést eladtam.

Ez alkalommal kötelességemnek tartom, hogy tisztelt vevőimnek az eddig reám ruházott bizalmat és jóindulatot megköszönjem.

Teljes tisztelettel

Althirth József.

Hirdetések.

Egy háromágú gázluszter, egy üstház és egy ülő-fürdőkáád *olcsón eladó.*

Thököly Imre-utca 5. ajtó 1.

Kerestetik könyvelő és levelező,

aki a magyar és német nyelvben teljesen jártas elsősorban házban állandó alkalmazás céljából. Állását legközelebb elfoglalhatja. Akik a horvát-szerb nyelvet értik, előnyben részesülnek. Ajánlatok magyar és német nyelvben „X Y“ jelligre alatt lapunk kiadó-hivatalába intézendők.

Hajós Testvérek, Ujvidék.

Gyár: Széchenyi-utca 9. Főüzlet: Kossuth Lajos-utca 44.
Telefon 215. sz. Telefon 111. sz.

mű-, kelme-, ruhafestő-, gőzmosó- és vegy-tisztító gyára. Szörme festés. — Szörmeeladás.
— Ágytöltisztítás. —

FEST

MOS

VEGYTISZTIT

olcsón, jól, gyorsan és kiváló ízléssel. — Vidéki meg-bizásokat postá utján pontosan eszközölünk. —

— Külön gallértisztító osztály. —

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben esetleg 600.000 márka.	Szerencse értesítő.	A nyereseményekért felelősséget vállal az állam.
Moghívó a Hamburg állam által jótállott nagy pénz-sorsjátékban való részvételre és az így elérhető nyereseményekre.		
A nyeresemények pénzbeli értéke összesen 9 millió 841.476 márka		
Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben 600.000 márka.		
illetőleg:	Főnyeresemények á	
560.000 márka	300.000 márka	
555.000 "	200.000 "	
540.000 "	100.000 "	
530.000 "	80.000 "	
520.000 "	60.000 "	
515.000 "	45.000 "	
510.000 "	40.000 "	
305.000 "	30.000 "	
303.000 "	20.000 "	
302.000 "	15.000 "	
	15.000 "	

stb.

A sorsjáték, amely 7 osztállyal bír, 100.000 sorsjegyet tartalmaz 48.405 nyeresemmel és 8 jutalommal, mely hogy majdnem az összes sorsjegyek felének biztosan kell nyerniük.

A nyeresemények osztályról osztályra emelkednek és pedig az 1. osztály legnagyobb nyereseménye szerencsés esetben 50.000 márkára, a 7. osztály legnagyobb nyereseménye pedig 600.000 márkára rug. Az 1. osztály sorsjegyének hivatalos ára:

1/4 sorsjegyért 6 M. (7 kor.)	1/2 sorsjegyért 3 M. (3.50 kor.)	3/4 sorsjegyért 1.50 M. (1.75 k.)
-------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

A hivatalos állami címmel ellátott sorsolási jegyzéket, amelyből a következők osztályra szóló betét, tek és a pontos nyereseményjegyzék láthatóvá vállkivánatra ingyen és bermentve küldöm.

Minden résztvevő a hivatalos huzási értesítőt rögtön a sorsolások után kézhöz kapja.

A nyereseményeket az állam jótállása mellett azonnal kifizetjük. Megbizásokat minél előbb, de legkésőbb április 28-ig kérek.

ldb. HECKSCHER SAMUEL, banküzlet HAMBURG 36.

itt levágandó:

Megrendelő levél ldb. Heckscher Samuel címre szám Banküzlet Hamburg 36.

Küldjön nekem drb. 1/4 sorsjegyet á M. 6 (k. 7.-) 1/2 sorsjegyet á M. 8 (k. 3.50) 3/4 sorsjegyet á M. 1.50 (k. 1.75)

Név és cím:

Az érte járó összeget mellőlkeltén meg nem fopostautalványon kapja leelő áthuzanzsziveskedjék utánvenni dó.

40-64-219-291-320-379-420-434-526-599-605-617/911
3195/1910. Árva szám.

Kisk. Maurits József és János házeladása és pénzkiutalása.

V É G H A T Á R O Z A T :

Az árvaszék kk. Maurits József és János, Ujvidéken, Telecski-utca 17. sz. alatti házának eladását elhatározza, Hermana Antal ujvidéki lakos ajánlatát, mely a kiskoruakra nézve valamennyi ajánlat közül a legelőnyösebb, eljogadja, utasítván id. Maurits József ujvidéki lakost, mint a kiskoruak atyját és t. képviselőjét, hogy nevezett féllel az adás-vevési szerződést dr. Rózsa Miksa vár. tb. főügyész közbenjötté mellett 12.700 (Tizenkettőezerhét-száz) k. vételárösszegetben kösse meg és 8 nap alatt gyámhatósági záradékkal leendő ellátás végett ide mutassa be, a legmagasabb ajánlatot tevő Hermana Antalt pedig felhívja az árvaszék, hogy a vételárösszeget a városi gyámpénztárba kiskoruak javára a fenti határidő alatt fizesse be.

Utasítja továbbá az árvaszék a számvétség útján a városi gyámpénztárt, hogy ugyanott a kiskoruak javára kezelt készpénzből a 2997. árva 1909. sz. véghatározatnak hírlapi közzététele folytán felmerült hirdetményi díj címén az „Ujvidéki Hírlap” kiadóhivatala részére 1 kor. 84 f-t, szóval: Egy koronát és 84 fillért, a „Szerpsztvo” kiadóhivatala részére 1 kor. 68 fill. szóval: Egy kor. 68 f-t, a „Bács Bodroger Presse” kiadóhivatala részére 1 kor. 84 fillért szóval: Egy kor. 84 fillért szabályszerű nyugta ellenében, továbbá az adásvétel tárgyát képező ház bizottsági megbecsülése alkalmával felmerült becslési díj címén 9 kor. szóval: Kétféle kor-t Steiger Ernő városi mérnök és dr. utr. Kovácsics Zsarkó vár. közgyám hiv. nyugtájára fizessen ki.

Végül utasítja az árvaszék a gyámpénztárt, hogy kk. Maurits József cukrászstanonc árva-pénzéből 200, szóval Kettőszáz koronát 1910 évi oktatási díj címén Hajek Fülöp cukrász, ujvidéki lukósnak, további mindkét fentnevezett kiskoru árva-pénzéből egyenlő arányban a Jonitz Gyuláné Maurits elleni végrehajtási ügyéből kifolyólag bíróság megállapított pénzköltség és bélyegkiadás címén 15 szóval: Tizenöt kor-t, dr. Kleiszner Gusztáv ügyvédnek, 16 kor. 20 fill-t, szóval: Tizenöt koronát és 20 fill-t pedig dr. Rózsa Miksa vár. tb. ügyésznek kezeihez szabályszerű nyugta ellenében fizessen ki, ugy azonban, hogy a Hajek Fülöpnek kifizetett 200 korona Maurits József apa által a 2997./árva 1910. sz. véghatározatban foglalt módon megtérítendő lesz, amit a számvétség köteles lesz nyilvántartani.

I N D O K O L Á S :

A ház eladását kellett elhatározni, mert azt előnyösen bérbeadni nem sikerült, mert a felajánlott vételárösszeg 12.700 K. míg a ház hivatalosan megállapított becsértéke 12415 k. az elért vételár tehát a kiskoruakra előnyösnek mondható, végül, mert az eladást maga az apa is kívánta. A hirdetményi díjakat a számvétség előírása szerint és az összes lapkiadókka annakidején egyetértőleg megállapított díjszabás értelmében a betérjesztett számláktól eltérő összegekben kellett kiutalni. A Hajek Fülöpnek kiutalt 200 k. oktatási díj iránti fizetési kötelezettség szerződésen alapszik, miután azonban ezen összeget a kiskoru vagyonának használatá fejében az apának kellett fizetnie, azért ezen előleg általa megtérítendő. A dr. Kleiszner Gusztáv ügyvéd és dr. Rózsa Miksa tb. városi főügyész részére történt kiutalás a nevezett tb. főügyész jelentésén alapszik.

Ujvidés sz. kir. város árvaszékének 1911. évi március hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Japavicz György,
árvaszék elnök h.

1137/tkvi 1911. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Popin Maxim s T. végrehajthatónak Gaics Vlada végrehajtást szenvedett ellenni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 287 k. 32 f. tőkekövetelés, ennek 1910. január elsejétől járó 5% kamatai 132 korona 90 fillér perbeli végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 15 k. 30 f. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő az urszentiváni 486. számú betétben A. I. 1-3. sor 498., 499. és 500. hrsz. a felvett Gaics Vlada tulajdonát képező jószágtestre 1025 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

A folyton emelkedő kávé árak a legtöbb kereskedőt arra készítetik, hogy a kávé árakat tetemesen felemeljék. Mi kedvező bevásárlások folytán óriási kávékészlet felett rendelkezünk és azon kényelmes helyzetben vagyunk, hogy azok árát változatlanul megtartjuk és ajánljuk nagy kedveltségnek örvendő kitűnő keverékeinket.

1. szám Háztartási keverék	1 kg. K 3 20
2. „ Jó háztartási keverék	1 „ K 3 60
3. „ Karlsbadi keverék	1 „ K 4 40
4. „ Málnás keverék	1 „ K 4 80
5. „ Wagner keverék	1 „ K 5 20
6. „ Gyöngy finom	1 „ K 3 80
7. „ Gyöngy legfinomabb	1 „ K 4 80

Kávéink előnyei:

Legfinomabb tiszta iz.

Tökéletes erős zamat.

Legnagyobb kiadósság.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Ezen árverés megtartására határidőül az 1911. évi április hó 29-ik napjának délutáni 2 órája Urszentiván község házához tüzetik ki.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 1/2-én alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 100 korona 25 fillért készpénzben, vagy az 1881. év-LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1911. évi február hó 16-án.

Yekey Zoltán s. k.,
kir. trvszéki bíró.

Kulcsár,
kir. tkvezető.

Wagner Testvérek 5-ös számú
pörkölt kávéja a legfinomabb.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!
oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

Piros Delaware

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) posta, távir-
da, és telefon állomás.

MEGHÍVÓ.

Az Első ujvidéki magyar előlegezési egyesület
1911. évi április hó 30 án d. e. 10 órakor
saját helyiségeiben tartja

rendkívüli közgyűlését,

melyre a tisztelt szavazóképes egyleti tagok
ezennel meghívotnak.

Szavazó jegyek f. é. április hó 22-éig az
egylet helyiségeiben válthatók.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag-
nak és a jegyzőkönyvvezetőnek megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése, Wurst Lajos
vezérigazgató ur lemondása tárgyában.
3. A vezérigazgató megválasztása.
4. Indítvány az intézeti tisztviselők munka-
képtelensége esetén való ellátás tárgyában.

Az igazgatóság.

Gyermekleány,

német vagy magyar, 14-16 éves keres-
tetik egy 5 éves fingerek mellé azonnali
belépésre. — Cim a kiadóhivatalban.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Kármán János és Berger Alfréd

UJVIDÉK.

Kossuth Lajos-utca 40. szám (A Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank fellett. TELEFON 65. szám.)

Arany hidmunkák és koronák, műfo- gak arany és kaut- schuklemezsel, fog- tömések (arany-, :: ezüst, porcellánstb)	és foghúzás érzék- :: telenítéssel. :: Vidéki megbizáso- kat 12 óra alatt :: intézünk el. ::
--	--

Nézze meg

WAGNER TESTVÉREK

husvétii kirakatát.

Erzsébet

szálloda éttermében esténként

Vajda Károly karmester és fia
Vilmos, primás vezetésével első-
rendű cigányzenekar hangver-
senyez.

Kitünő konyha, — hamisítatlan
fajborok, — pontos kiszolgálás.

Kitünő tisztelettel
Horti Balázs.

Eredeti

Szerémi

Hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé
hordókban és palackokban. 5 lit. hához szállítatik.

Kész új hordók forrázva
állandóan raktáron vannak.

WACHTL IMRE, kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. sz. (Saját házában).

Alapított 1882.

Alapított 1882.

**A legjobb hiru egyenruha-
készítő intézet**

SUKDOLÁK A.

Pétervárad.

Elvállal mindenféle egyenruhakészítést a
legfinomabb és legdivatosabb formában.

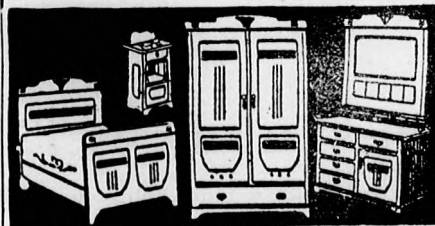
Az e szakmába vágó összes cikkek álla-
ndóan raktáron tartatnak.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Sztefanovits

Kávé.

Mindenki tudja,
hogy csakis

Grosz és Krausz

nagyáruházában lehet legjobban és
legolesobban butort, függönyö-
ket és szőnyeget beszerezni.

Telefon 24. Ujvidék. Telefon 24

Sósfürdő

Ó-SZLANKAMENEN

nyitva május 1-étől október 1-éig.

A sósfürdő különösen gyógyító hatással bir rheumatikus bántalmaknál, ízületi és izomesznál, rheuma és köszvény okozta exsudatumoknál, exsudatos hashártya, anyaméh és ováriumgyulladásoknál, mindenféle katharacszerű bajoknál, különösen a légzőszervek, emésztőszervek bántalmainál, vérszegénység, sápkór, a görvélykór minden neménél, a bőrbetegségek bizonyos fajanál, ischias és neuralgiánál, megkeményült testbőrnel, idült és makacs gennyesedő sebeknél, szaggatásoknál és hasogatásoknál.

A fürdőnek 60 elegánsan berendezett szobája van 1-től 4 koronáig terjedő árért, van csinos, tágas vendéglőhelyisége jó ételekkel és italokkal, állandó zenekara, amely naponkint háromszor hangversenyez.

Közelebbi felvilágosításokkal szolgál és ingyen prospektusokat küld az Ópazuai (Szerém vm.) takarékpénztár.

Vajda Dezső

— Elsőrangu —
fényképészeti műintézete.

UJVIDÉK,
Petőfi-utca 32. (Saját ház.)

ELSŐ UJVIDÉKI KERÉKPÁR ÉS VARRÓGÉP
EMALLIROZÓ MŰINTÉZET.

JUNG S. Ujvidék, Szűcs-utca 27.

Varrógép és bicikli raktá-
romban olcsón, jótállás mel-
let minden e szakmába való
javítást elvállalok; ugyszin-
tén minden szükséges alkatrész nálam
beszerezhető.

:: ZONGORA és :: HARMONIUM RAKTÁR.

Alapított 1890. évben.

Zongorák, pianinok, harmóniumok javi-
tását és hangolását elvállalja ::

KLUKA GYÖRGY
zongorakészítő

:: UJVIDÉK, Petőfi-utca 18. szám ::

Jótállás
5—10
évre.

Papier à Cigarettes

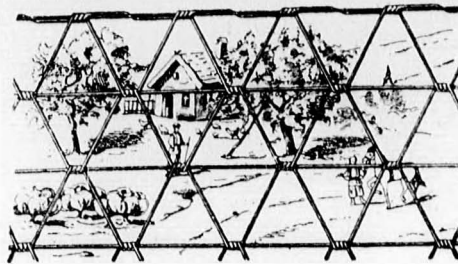
ABADIE

Szabadalmazott „DELTA” drótfonat legelsőrangú hazai gyártmány.

Bekerítési célokra
páratlan!

Gazdaságokban nél-
külözhetetlen!

Vadkárok ellen a
legbiztosabb véde-
lem!

A „DELTA” drót-
fonat kizárólag ::
rozsdamentes hor-
ganyzott minőség-
ben készül, 42
m/m és 32 m/m
kört befoglaló ::
lyukbőséggel.

A „DELTA” drótfonat az egyetlen, szegéllyel ellátott bekerítéshez alkalmas anyag,
mely kifeszítés előtt is teljesen sima (nem hullámos), alakja nem változik és felsze-
relése bárki által is könnyen eszközölhető

Árak méterenként 50 fillértől felfelé, drótvastagság és lyukbőség szerint.

Raktáron lévő szélességek: 1.00 és 1.25 méter.

Azonfelül ajánlom különféle sodronyszöveimet, vas-, réz- és önzott sodronyokból,
malmok részére, szelelő rostáknak, komló szárítóknak és egyéb technikai célokra.
Árjegyzék és mintákkal készségesen szolgál:

WITZ FERENC

Központi iroda és első délmagyarországi sodronyszövet, fo- : Távbeszélő :
raktár: : nat-, rács-, matracz- és szitaáru-gyár Interurbán és megyei
Buzatér 15. szám : forgalomban 135. sz.

UJVIDÉK.

Eredeti „Otto” motorok

benzin, benzól, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására
a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Tsa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „Otto”

benzinlokomobilok nélkülözhetlenek minden gazdának,
— Gép motor és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb. —

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-u. 7. Kérjen árjegyzéket és költségvetést.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesz-
tési kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő fél-
évi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebbet az intézeti igazgatónál a hivatalos órákban.